

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De terrenorum cura despicienda, Sermo XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

vt plenius audiamus, quid suis filiis promiserit talis pater.

De terrenorum cura despicienda, Sermo XXIII.

Audistis hodie quemadmodum Dominus pastore iubilo clangorē tubæ cœlestis adiunxit, vt diu inclinatas oñium mentes ad diuina tolleret, cœlestē protinus promoveret ad regnum. *Nolite, inquit, Luc. 12. timere pusillus grex, quoniam complacuit patri vestro dare vobis regnum.* Acquisiuit humilitas, superbia quod amilit: & grex pusillus ac mitis, totas & varias edomuit propria mansuetudine feritates, pusillus grex vicit ac fregit tot genera bestiarum, quot diuersitates subdividit iugo Christi nationum. Grex pusillus ac mitis diu contentus occidi, diu deuorari passus est, donec gentilis saevitia sanguine satiata, vel carnibus, Euangelici pabuli suavitatem, & diuini fontis fluenta degustans, totum contagium sæculi euitaret, & pastum: atque in hominem rediret ex bestia, qui ex homine fuerat lapsus in bestiam. Hoc sensisse ante Prophetas, hoc Apostolos implesse, hoc pertulisse Martyres constat: attestante illo qui dicit: Propter te mortificamur toto die: aestimati sumus ut oves occisionis. Ut verò iste grex noui ordinis aggredieretur prælum, vbi vivit ille, qui fuerit occisus: qui occubuerit, vincit: inuenit animam qui amittit: imitatus est suum regem, illā ouem: illū secutus est agnū, qui sicut ovis ad occisionē ductus est: & sicut agnus corā tōdēre se, non aperuit os suū: tacet, qui volēs patitur: clamat, qui lanatur inuitus. Nec potest de morte conqueri, qui morte dignatus, non coactus assumit. Potestatis insigne est, cūm pro multis volēs quis moritur: nolēs cū moritur, est necessitatis extremē: quia venit de cōtēptu mortis alterum, alterū de conditione naturæ. Christus ergo sicut

Psal. 43.

Ezai. 53.

sicut otis, & volens, & tacens ronderetur : ut regat illa,
quam Adam primus intulit nuditatem : velut agnus
occiditur , ut peccatum totius mundi immolatus, ab-
soluat: ponit pro ouibus animam suam, ut impleat &
pietatem pastoris, & curam. Tibi ergo rex, tibi sacer-
dos, tibi pastor, tibi sacrificium , tibi ouis, tibi agnus,
tibi totum factus est , qui fecerat totum. Et qui sibi
nunquam , tibi toties immutatur , propter te varias
monstratur in formas , qui manet vnica suæ maiesta-
tis in forma. Et quid plura? dat se tibi Deus homo, ut
ferre potes, quia ut est, tu non potest sustinere. Sed au-
diamus iam quid pusillo gregi talis promiserit pastor.
*Nolite, inquit, timere pusillus grex, quia complacuit Patri
vestro dare vobis regnum.* O bonitas effusa. O inaudita
pietas, O ineffabilis affectio, in societate sensus pastor
oues assumit, atque ad consortium dominationis ser-
uos dominus asciscit : ad participatum regni rex gre-
gem populi totius admittit : sic , sic dat, cui deficere
census, cui regnum minui, vacuari potestas non potest
lardiendo. Prouidenter autem cœpit Dominus, dicen-
do : *Nolite timere pusillus grex, quia complacuit patri ve-
stro dare vobis regnum.* Promissionem regni sine timo-
re seruulis status audire non sufficit, quia qui liberta-
te vix dignus est, capere non valet insulas principatus.
Dominus ergo seruorum mentes tali voce confirmat,
ne eos repentinus promissi regni prosternat auditus.
Regnum velle seruum crimen est : adire periculum,
temeritas non timere. Sed hoc ad Christum quantum
est? aut quam mirum, quod dat seruis regnum, quod
sibi seruos facit in dominatione consortes, qui seruo-
rum pedes lauat , ut extrema seruis seruiat seruitur?
Veniant huc, veniant, qui discutiunt potestatem eius,
& tunc de eius æquitate contendant , cum potuerint
tantam capere, loqui, æstimare pietatem : nec iam ca-
lumnientur

Iumentur, si se in nostro corpore patre minorem dicat, qui non dicto, sed & facto, cum pedes lauat seruorum, se subdidit, & subiecit pedibus seruulorum. Homo iam tibi parce, quia ut tibi parcas tuos Deus lauit, tuos tenuit, tuos amplexatus est pedes. Sed ad cœpta redeamus: *Nolite timere pusillus gressus, quia complacuit patri vestro dare vobis regnum.* Ecce qui dat, dare loquitur patrem, nunquid largitatem suam denegat, sic dicendo? Absit, non potestatem minuit, sed pandit affectum, sic dicendo non distantiam facit, sed patris, suamque voluntatem monstrat, firmat unitatem. Quod autem dixit, complacuit: & non dixit, placuit, munus edocet Trinitatis: quia quod erga nos filio placuit, hoc complacuit Trinitati. *Nolite timere pusillus gressus, quia complacuit patri vestro dare vobis regnum.* post tantam ergo Dominus largitatem, post suam gratiam tibi copiosius collatam, abiecta & vilia pecunia seruitutis iubet abiicere regnaturum. *Vendite que possidetis, & date eleemosynam.* Plebeium cultum regia non admittit potestas, augustus honor non nisi diademate conferitur, & purpura. Abiicere ergo debet habitum seruitutis, qui se regem credit diuinitus consecratum. Hinc est quod rex supernus illum, qui cum indigna ueste maiestatis eius ausus est intrare conuiuum, ligari, praecipitari, detrudi in tenebras iussit exteriores: quia deformitas iniuitati ad iniuitantis redundat iniuriam. Peculia quoque pristinæ libertatis, iam diuinitiis iam regiis ditatus opibus qui reseruar, captiuus miseria se nescit esse felicem. Est consuetudinis, est animi fœlicis, ut adscitus ad regnum, quod fuit proprium, quod priuatum, mox parentibus, mox propinquis, ciuibus indigentibus liberaliter prorogare: ne sit mendicus animo, qui censu functus, & honore. Tali ergo prouidentia dominus, consilio tali, vilia & caduca iubet ut vendamus,

Mat. 22.

vēdamus, ut largiamur, ut donemus, qui in cœlesti regno omnia quæ in cœlo, & quæ in terra sunt, voluimus possidere. Sed si vis seruare tuorum precia prædiorum, & sæculorum fortè condita te delectant, fac tibi sacculos quales ille præcepit, qui iam cupiditas tuæ custos est & prouisor. Denique, ut vidit, quod duriter dixit. Vendite quæ possidetis: mox adiecit. *Facite vobis sacculos, qui non veterascunt: thesaurum non deficientem in cœlis.* Iterum contristatus es: quia quod habes, in cœlis cogeris collocare. Rogo crēde Deo tuo, qui seruo credis: & magis Deo, quam homini commenda. Sed si times, ne quid inde præsumat, ne quid disperget pietas largitoris, signa fidei annulo sacculos tuos: ut tali custode dormias tu securus: quia ubi ille est, ibi locus nullus est furi. Non poterit tibi tuam pecuniam denegare, qui tibi omnia sua contulit, qui te regni sui & honore ditauit, & gloria.

De seruo vigili, Sermo XXIV.

SEmper & ad omnia vigilias esse salutares nullus ignorat: quia re vera plus vigilare, plus viuere est. Nam quid tam morti simile, quam dormientis asperitus? quid tam vita plenum, quam forma vigilantis? Indulgendum somno est, ut corpus reparet, non resolutum: & vires reuocet, non eneruet. Semper ergo ad omnia vigilias esse salutares nullus ignorat. Qua pars, quod opus, quod tempus, quæ potestas, quod officiū, non vitæ lucra lucubratione perquirit? Hinc est quod rex in procinctu per vigil callidi hostis præcauet, & ex uitat insidias: tunc in castris miles superuenientes nocturnos impetus cauta pernoctatione propellit. Sic nauta vigilando diffusi itineris incertas vias intrat, & calles transit inuios, & vestigio furtiuo ad lucrosi portus votiuam peruenit mansionem. Hinc pastor adiungit: